

Број/Број: 03/1-50-1-9-30 /08
Сарајево/Сарајево: 1.12.2008. године

PREDMET: Informacija o radnoj posjeti članova Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH Republici Češkoj, od 12. do 14.11.2008.
Veza akt broj:03/1,03/11-05-443/08

Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH boravila je, od 12. do 14. novembra 2008., u posjeti Češkoj Republici. U delegaciji Zajedničke komisije bili su: Adem Huskić, Vinko Zorić, Jozo Križanović, Drago Kalabić i Hazim Rančić, članovi Komisije, te Dragica Hinić, sekretar, i Jovica Katić, stručni saradnik.

Iz Misije OSCE-a u BiH s delegacijom je u Pragu boravila Tanja Pašić.

Delegacija Zajedničke komisije posjetila je, 13. 11. 2008., Odbor za sigurnost Predstavničkog doma Parlamenta Češke Republike. Delegaciju Odbora predvodio je gosp. František Bublan, predsjedavajući Odbora. U češkoj delegaciji još su bili članovi Odbora: Vaclav Klučka, Zuzka Bebartova - Rujbrova, Filip Tesar, Jiri Čech i Karel Šplichal.

Adem Huskić se, u uvodnom obraćanju, zahvalio predstavnicima Parlamenta Češke na organizaciji ovog sastanka, informirao domaćine o nadležnostima Zajedničke komisije, govorio o dosadašnjoj reformi zakonodavstva BiH u sigurnosnoj oblasti, te saradnji koju Zajednička komisija ima s drugim međunarodnim institucijama u našoj zemlji. Na kraju uvodnog obraćanja zamolio je članove Odbora za sigurnost Parlamenta Češke Republike da, prema svojim mogućnostima, pomognu Bosni i Hercegovini na njenom putu ka NATO-u i evropskim integracijama, naročito u periodu kada Češka preuzme predsjedavanje Evropskom unijom.

František Bublan upoznao je članove Zajedničke komisije s organizacijom Odbora unutar Predstavničkog doma, te institucijama iz oblasti sigurnosti s kojima Odbor neposredno saraduje. Naime, Odbor razmatra sve zakonske prijedloge koji se tiču sigurnosti, a dolaze od ministarstva unutrašnjih poslova ili drugih sigurnosnih službi. Osim zakonskih prijedloga, Odbor razmatra i prijedlog budžeta. Za finansiranje odbrambenog i sigurnosnog sektora u Češkoj Republici izdvaja se oko 10% budžeta, što iznosi oko 2% BDP-a. Pohvalio je nedavno potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH s EU, te obećao da će Bosna i Hercegovina svakako biti važna tema za vrijeme narednog predsjedavanja Češke Evropskom unijom. Češki ministar vanjskih poslova u svom intervjuu istakao je da će približavanje BiH i drugih zemalja Zapadnog Balkana biti jedan od prioriteta Češke tokom njenog predsjedavanja EU. Pri tome je naglasio da će BiH prije ulaska u EU morati ispoštovati sve postavljene uslove, te je kao primjer naveo da je i Češka, postajući članica EU, morala povezati određene institucije i staviti ih pod zajedničku policijsku kontrolu, tako da danas u cjelokupnoj policijskoj strukturi postoji jedno zajedničko policijsko tijelo koje vrši koordinaciju i subordinaciju. Dodatni motiv za ispunjavanje ovog uslova Bosni i Hercegovini treba da bude ukidanje viznog režima za sve njene građana, za šta će se Češka zalagati tokom svog predsjedavanja Evropskom unijom.

Potom je zamolio članove Zajedničke komisije da mu objasne reformu policije provedenu u BiH, koja je bila glavni razlog potpisivanja SSP-a BiH s EU, objasne zašto je rješavanje ovog pitanja

trajalo dugo, te kako su predstavnici različitih političkih stranaka uspjeli usaglasiti suprotstavljene stavove u ovom slučaju. Zanimalo ga je da li se takva policija može smatrati jednim od stubova države BiH ili kao samo jedan od koraka Bosne i Hercegovine na putu ka EU.

Odgovarajući na ovo pitanje, **Adem Huskić** naveo je da je BiH, zahvaljujući usvajanju dva zakona kojima se djelimično vrši reforma policijskih struktura, uspjela potpisati SSP sa EU, te naglasio da i danas po ovom pitanju postoje jednako različita mišljenja. Iznoseći lični stav, istakao je da se ova dva zakona odnose uglavnom na dvije državne agencije, te da za sada suštinski ništa nisu promijenila, s obzirom da još nije počela njihova primjena. Pojasnio je postojeći komplicirani državni aparat zasnovan na Dejtonskom mirovnom sporazumu, koji se odrazio i na policijsku strukturu, te istakao da glavni problem predstavljaju neriješene nacionalne podjele unutar policijskih struktura u BiH.

Drago Kalabić naveo je da su najviši zvaničnici EU iz Brisela pozdravili usvajanje ova dva zakona, istakavši da će njihovim usvajanjem BiH dobiti jednu adresu za rješavanje problema policijskih struktura, što je i bilo ocijenjeno kao glavni problem. Rekao je da se do usvajanja ovih zakona došlo ustupkom predstavnika iz RS-a, kojim je jedan dio policijskih nadležnosti prenesen s entitetskog na državni nivo. Naglasio je da se preko policijske reforme u BiH željela izvršiti ustavna reforma, što je korenspondiralo sa zahtjevom za ukidanjem entiteta. Pojasno je dalje da i sada SIPA, po nalogu Suda BiH, odnosno državnog tužioca, može uhapsiti bilo kojeg građanina BiH po osnovu bilo kojeg krivičnog djela. Zaključio je da javni red i mir u državi na visokom nivou i gotovo da uopće nema njegovog narušavanja. Na cijeloj teritoriji ne postoje etnički sukobi, te se na osnovu svega toga može zaključiti da policijske strukture dobro rade svoj posao.

Zuzka Bebartova – Rujbrova istakla je da se u Češkoj Republici vodila velika rasprava u vezi s pojačavanjem mjera za borbu protiv terorizma, a naročito za rješavanje pitanja dokle seže zaštita države na ovom polju, odnosno kada država počinje da ulazi u sferu prava pojedinca. Navela je da ni danas politika u Češkoj Republici nije našla zajednički stav po ovom pitanju, te zamolila predstavnike Zajedničke komisije da joj odgovore na pitanje koji bi to bili većinski prihvaćeni prioriteti na polju sigurnosti u BiH, te da li se na sjednicama Komisije lako dolazi do konsenzusa.

Karel Šplichal istakao je da je jedan konsenzus između različitosti nastao upravo u Pragu, i to prvenstveno zahvaljujući ambasadoru Bosne i Hercegovine u Češkoj Republici N.J.E. Ivanu Orliću. U tom svjetlu rekao je da je u češkom parlamentu pokrenuta inicijativa da se, u njegovom okviru, osnuje grupa češko-bosanskohercegovačkog prijateljstva. Poželio je svim građanima BiH da žive u miru, izražavajući veliku žalost zbog tragičnih ratnih dešavanja koja su u proteklom periodu pogodila prostore bivše Jugoslavije. Osvrćući se na komentar svoje koleginice, istakao je da oni raspolažu informacijama da su se u BiH pojavila lica koja su na određeni način bila povezana s terorizmom, i to iz onih država u kojima je terorizam veoma raširen i ima podršku. Ipak, zaključio je da je shvatio da tih terorističkih prijetnji u BiH više nema, te zamolio da mu se odgovori pitanje na koji način su bh.vlasti uspjele da se riješe tih prijetnji.

Vinko Zorić rekao je da su članovi Zajedničke komisije nastojali i nastoje da se nivo sigurnosti digne na visok nivo. Stoga su svi njeni članovi spremni da se sve sigurnosne strukture u BiH u potpunosti i vrlo ozbiljno uključe u borbu protiv terorizma.

Drago Kalabić naveo je da, kada je terorizam u pitanju, postoji niz ozbiljnih upozorenja međunarodne zajednice i Sjedinjenih Američkih Država. Ocijenio je terorizam kao sofisticiranu aktivnost, te zaključio da Bosna i Hercegovina uopće ne potcjenjuje ovaj problem, ističući da će u narednom periodu ovo pitanje sigurno biti jedno od onih na koje će domaće institucije morati dati konačan odgovor.

Jozo Križanović mišljenja je da ne postoji zemlja koja je pošteđena problema terorizma i organiziranog kriminala. Te probleme BiH prvenstveno treba rješavati u saradnji sa susjednim i zemljama u regionu. On je naveo da je Bosna i Hercegovina zbog reforme policije bespovratno izgubila više od jedne godine kako bi potpisala SSP s EU, a te teškoće izazvane su prvenstveno unutrašnjom strukturom uređenja BiH. Iako su predstavnici Evropske unije istakli su da je BiH uradila reformu policije, on je rekao da se ništa suštinski neće promijeniti usvajanjem dva zakona iz oblasti reforme policije koja su bila uslov potpisivanja SSP-a. Zamolio je potom predstavnike

Češke Republike da u narednom periodu, prilikom njihovog predsjedavanja Evropskom unijom, imaju u vidu sve probleme koje su on i ostali članovi Komisije naveli tokom ovog sastanka, kako bi pomogli u njihovom rješavanju.

Tokom boravka u Republici Češkoj, delegacija Zajedničke komisije posjetila je i Ambasadu Bosne i Hercegovine u toj zemlji. Delegaciju su primili N.J.E. Ivan Orlić, ambasador BiH u Češkoj, te Sulejman Vlajčić, sekretar Ambasade.

N.J.E. **Ivan Orlić** u uvodnom obraćanju upoznao je članove Komisije s političkim sistemom Češke Republike, posebno se osvrćući na dvodomnu organizaciju Českog Parlamenta i podjelu vlasti unutar njega. Posjeta Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost PSBiH Odboru za sigurnost Parlamenta Češke ocijenjena je kao izuzetno potrebna. Istakao je odličnu saradnju dvije države, te naveo da je u dosadašnjim susretima pokrenuo mnogo značajnih pitanja, od kojih je kao najvažnije istakao ono koje se tiče ukidanja viznog režima za građane Bosne i Hercegovine. Dosadašnji rezultat po ovom pitanju ogleda se u tome da je Republika Češka ukinula vize za nosioce diplomatskih pasoša, dok je ukidanje viza za nosioce službenih pasoša u toku. Naglasio je također da je od predsjednika Vlade dobio čvrsto obećanje da će Republika Češka za vrijeme svog predsjedavanja Evropskom unijom od januara naredne godine učiniti sve što je u njenoj moći da se uvede bezvizni režim i za sve ostale građane Bosne i Hercegovine. Češka vlada će se tokom svog predsjedavanja EU, također, zauzimati da se Bosna i Hercegovina izbori za kandidatski status za Evropsku uniju. Istakao je i da se u Parlamentu Češke u skorijoj budućnosti očekuje osnivanje grupe češko-bosanskohercegovačkog prijateljstva.

U nastavku ovog sastanka razgovarano je još i o ekonomskim faktorima između BiH i Češke, pokrivenosti uvoza izvozom, vanjskotrgovinskoj razmjeni i mjerama za njeno daljnje unapređenje. Razgovarano je i o projektu ulaganja Češke Republike u termoelektranu u Gacku, koji je ocijenjen kao najveće ulaganje Češke u BiH od 1992. godine uopće. Govoreći o ekonomiji, upoznao je članove Komisije da je u toku animiranje javnosti kako bi Češka Republika sljedeće godine bila aktivan učesnik ZEPS-a, što u finansijskom pogledu iznosi oko 250.000 konvertibilnih maraka živog novca za Bosnu i Hercegovinu.

Govoreći o saradnji u oblasti sigurnosti, upoznao je članove Komisije da je u posjeti Češkoj nedavno boravio i zamjenik ministra sigurnosti BiH Mijo Krešić, koji je sa zamjenicom ministra unutrašnjih poslova Češke Republike razgovarao o saradnji na sigurnosnim pitanjima. Tom prilikom je između dvije zemlje potpisan i Sporazum o razmjeni tajnih podataka. Saradnja BiH sa Interpolom, CIPS projekat i put koji BiH prolazi ka izdavanju biometrijskih pasoša ocijenjeni su kao veoma dobri.

Na kraju je sa zadovoljstvom naveo da između Bosne i Hercegovine i Češke Republike ne postoje otvorena pitanja.

Član Zajedničke komisije
Adem Huskić